

YABANCI DİL KONUŞMA KAYGISINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER: TURİZM LİSANS ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

*FACTORS AFFECTING FOREIGN LANGUAGE SPEAKING
ANXIETY: A STUDY ON UNDERGRADUATE TOURISM
STUDENTS*

Doç. Dr. Nuran AKŞİT AŞIK

Balıkesir Üniversitesi
nuran@balikesir.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0409-7359

Öğr. Gör. FARUK GÖKÇE

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
farukgokce@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-4100-2171

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, turizm lisans öğrencilerinin yabancı dil konuşma kaygısını etkileyen faktörleri incelemek ve bu faktörlerin demografik değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediğini analiz etmektir. Araştırma verilerinin toplanmasında anket tekniği kullanılmıştır. Veriler kolayda örnekleme yoluyla seçilen 376 turizm lisans öğrencisinden toplanmıştır. Araştırma verileri, betimleyici istatistikler, Pearson korelasyonu, çok değişkenli regresyon analizi, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin yabancı dil konuşma kaygılarının ortalamasının biraz üzerinde olduğunu göstermektedir. Elde edilen sonuçlar konuşma kaygısını en çok etkileyen faktörlerin, dersin işlenişi ve eğitimcilerin yaklaşımı olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırma bulgularına göre, yabancı dil konuşma kaygısı, öğrencilerin cinsiyetine göre anlamlı bir farklılık göstermekte olup, kadın öğrencilerin yabancı dil konuşma kaygısı ortalamaları, erkek öğrencilerden daha yüksektir. Ancak, öğrencilerin yaşları, yabancı dil düzeyleri ve akademik not ortalamaları ile yabancı dil konuşma kaygıları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Konuşma Kaygısı, Turizm Lisans Öğrencileri, Yabancı Dil Eğitimi.

MAKALE BİLGİSİ

Araştırma Makalesi

Makale Geliş

17. 04. 2019

Düzeltilme

10. 05. 2019

Kabul Tarihi

23. 05. 2019

ABSTRACT

The purpose of this research is to investigate, the factors influencing foreign language speaking anxiety of undergraduate tourism students' and to analyze whether there are differences in terms of demographic variables. The questionnaire technique was used in to collect of research data. The data was collected from 376 tourism undergraduate students who were selected by convenience sampling. The data obtained was analyzed using statistical package program by means of descriptive statistics techniques, Pearson correlation, multivariate regression analysis, Mann-Whitney U and Kruskal Wallis tests. Findings of the research indicate that tourism students' of foreign language speaking anxiety level is slightly above the average. The obtained results reveal that the most influential factors affecting on the speaking anxiety are processing of the lesson and the attitude of educators. According to the findings of study, the gender of students' creates a significant difference in the foreign language speaking anxieties. The average scores of the speaking anxiety of the female students more than male students, but there is no significant difference between the age, foreign language levels and general academic grade point average the foreign language speaking anxiety.

Key words: Speaking Anxiety, Undergraduate Tourism Students, Foreign Language Education.

GİRİŞ

Farklı kültürlere mensup, farklı dilleri konuşan insanlar arasındaki iletişim ve etkileşime dayanan turizm sektörü açısından, yabancı dil bilgisi özel önem taşımakta, sektör çalışanlarının en az bir yabancı dili iyi düzeyde konuşabilmesi gerekmektedir. Ancak yabancı dil eğitime ilişkin çalışmaların da işaret ettiği gibi, turizm eğitimi alan öğrenciler, yabancı dil bilgisi konusunda sorunlar yaşamaktadır (Türkeri, 2014; Gökçe ve Batman, 2015; Balcı, 2016). Bu sorunlardan biri, öğrencilerin konuşma becerilerinin yeterince gelişmemesi nedeniyle ortaya çıkan konuşma kaygısıdır.

Kaygı, kişinin tehdit edici bir uyarana karşı karşıya kaldığında, yaşadığı, bedensel, duygusal ve zihinsel değişimlerle kendini gösteren, korku, endişe, gerginlik ve huzursuzluk durumu olarak tanımlanmaktadır (Kaya ve Varol, 2004; Çakmak ve Hevedanlı, 2005; Schmid, Phelps ve Richard, 2011; Öztürk ve Gürbüz, 2014). Kaygı, bireyin herhangi bir olay ya da nesneye karşı hissettiği, nedeni bilinmeyen korku ve tedirginlik şeklinde ortaya çıkmaktadır (Batumlu ve Erdem, 2007: 2). İnsan bedeninin kendini koruma içgüdüleriyle verdiği doğal bir tepki olan kaygı, normal düzeyde ise bireyi harekete geçirmekte ve konsantrasyonunu arttırmaktadır. Ancak normal seviyenin üzerinde ya da altında olan kaygı bireyin yaşamını olumsuz etkilemektedir (Yaman ve Sofu, 2013: 43).

Karmaşık ve çok boyutlu bir kavram olan yabancı dil konuşma kaygısı ise, topluluk önünde veya karşılıklı konuşmalarda, bireyin konuşmaktan kaçınmasına neden olan, heyecan, gerginlik ve tutukluk hali olarak tanımlanmaktadır (Young, 1990; Gardner ve MacIntyre, 1993; Keşaplı ve Çiftçi, 2017). Bireyin arkadaşları ya da başkaları ile konuşurken, kendini ifade etmekte zorlanmasından kaynaklanan yabancı dil konuşma kaygısı, genel kaygı türlerinden ayrı tutulmaktadır (MacIntyre ve Gardner, 1993; Williams ve Andrade, 2008).

Genel olarak yabancı dil kaygısı ve bunun nedenleri üzerine 1970'li yıllardan günümüze kadar pek çok araştırma yapılmış olmakla birlikte, dil öğrenme sürecinde kaygıya neden olan faktörler tam olarak saptanamamıştır (Horwitz, Horwitz ve Cope, 1986; Öner ve Gedikoğlu, 2007; Wang ve Chang, 2010; Humphries, 2011; Heng, Abdullah ve Yosaf, 2012; Mahmoodzadeh, 2012; Melanlıoğlu ve Demir, 2013; Yaman ve Sofu, 2013; Tunçel, 2014; Wu ve Lin, 2014; Yalçın ve İnceçay, 2014).

Yabancı dil konuşma kaygısına neden olan faktörler ve bu kaygının hangi dil becerilerini olumsuz etkilediği konusunda da birçok görüş vardır. Gardner ve MacIntyre'ye göre (1993: 189), yabancı dil konuşma kaygısının altında yatan temel neden, diğer insanlarla iletişime geçme zorunluluğudur. Bireyin

konuşma becerisinin her aşamasında etkili olan yabancı dil konuşma kaygısı bir kez yaşandığında, bireyin konuşmaktan hoşlanmamasına ya da kaçınmasına yol açmaktadır (Melanlıoğlu ve Demir, 2013: 392). Başkaları tarafından eleştirilme, alay edilme, rezil olma, küçümsenme ve kendisini zayıf hissetme duyguları ile karakterize olan yabancı dil konuşma kaygısı, bireyin kendini ifade etmesini engellemekte ve konuşma becerisini olumsuz etkilemektedir (Öner ve Gedikoğlu, 2007; Sevim ve Gedik, 2014).

Yabancı dil konuşma kaygısı, öğrenciler açısından rahatsızlık veren bir deneyim olarak nitelendirilmektedir (Gardner ve MacIntyre, 1993: 158). Yapılan araştırmalarda, bireyin konuşma becerisinde sınıf arkadaşlarından daha kötü olduğunu düşünmesi, özgüven eksikliği, mükemmel konuşma isteği, hata yapma, yanlış telaffuz, yetersiz kelime bilgisi, yabancı dile ait önyargılar ve eğitimcilerin hataya yaklaşım biçiminin yabancı dil konuşma kaygısına neden olabileceği belirlenmiştir (Balemir, 2009; Tsiplakides ve Keramida, 2009; Mahmoodzadeh, 2012; Suleimenova, 2012; Melouah, 2013; Tüm ve Kunt, 2013; Öztürk ve Gürbüz, 2014; Luo, 2014).

Turizm eğitimi alan öğrencilerin bir yabancı dili öğrenmesi, yeni bilgilere ulaşmasını kolaylaştırdığı gibi farklı kültür ve yaşam tarzlarına kolay uyum sağlamasına da yardımcı olur. Ancak ülkemizdeki yabancı dil eğitiminden kaynaklanan sorunlar, öğrencileri hem sınıf ortamında hem de çalışma hayatında olumsuz etkilemektedir.

Horwitz vd. (1986: 125-128) tarafından yapılan bir çalışmada, yabancı dil konuşma kaygısı olan öğrencilerin konsantrasyon güçlüğü yaşadıkları, unutkan oldukları, okula devamsızlık yaptıkları, derse hazırlıksız geldikleri ve ödevlerini yapmaktan kaçındıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin ders esnasında, aşırı terleme, kızarma, başka nesnelere oynama gibi kaygı belirtileri gösterdikleri ve bulantı, stres, baş ve kas ağrısı gibi fiziksel belirtilerden yakındıkları tespit edilmiştir (Öner ve Gedikoğlu, 2007: 69).

Yapılan literatür taramasında, turizm öğrencilerinin yabancı dil eğitimi konusunda sınırlı sayıda araştırmaya rastlanmıştır (Davras ve Bulgan, 2012; İşigüzel, 2013; Hanbay, 2014; Aksoy ve Gürsoy, 2014; Balcı 2016; Duman, Göral ve Bilgin, 2017). Davras ve Bulgan (2012) tarafından önlisans öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen ve yabancı dil eğitiminin öğrenciler açısından önemini araştırdığı çalışmada, öğrencilerin yabancı dil öğrenmeleri gerektiğinin farkında oldukları ancak konuşma konusunda sorun yaşadıkları belirtilmektedir. Öğrencilerin mesleki Almanca öğrenmeye karşı motivasyon düzeylerini araştıran İşigüzel (2013), motivasyonun orta düzeyde olduğunu belirlemiştir. Hanbay'ın (2014) öğrencilerin ikinci yabancı dil olarak neden Almancayı seçtiklerini

belirlemek amacıyla yaptığı çalışmanın sonuçları, Almancanın kolay olması ve kullanım alanının geniş olması nedeniyle tercih edildiği belirtilmektedir.

Akgöz ve Gürsoy (2014) tarafından turizm öğrencilerinin, yabancı dil eğitimi ile ilgili tutum, motivasyon ve kararlılıklarını belirlemek amacıyla yapılan araştırma, söz konusu değişkenlerin öğrencilere göre farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Balcı (2016) tarafından lisans öğrencilerine yönelik yapılan çalışmada, öğrencilerin yabancı dil eğitimi ile mesleki eğitim arasında bağlantı kurdukları ve mesleki gelecekleri açısından konuşma becerilerinin geliştirilmesi gerektiğini belirttikleri vurgulanmıştır. Turizm öğrencilerinin sınıf ortamında konuşma kaygısının nedenlerini belirlemek amacıyla, Duman vd. (2017) tarafından yapılan çalışmanın bulguları, öğrencilerin neredeyse tamamının sınıf içerisinde yabancı dil konuşma kaygısı yaşadıklarını göstermektedir.

Gelecekte turizm sektöründe istihdam edilecek olan turizm öğrencilerinin yaşadığı konuşma kaygısının, müşterilerle iyi bir iletişim ve etkileşim sağlanmasını, müşterilerin istek ve ihtiyaçlarının karşılanmasını engelleyen önemli bir sorun olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle yabancı dil eğitiminde, konuşma kaygısına neden olan faktörlerin bilinmesi önem taşımaktadır.

Yabancı dili öğreniminde okuma ve yazma kaygısına yol açtığı belirlenen, öğrencilerin yabancı dile yönelik tutumları, kişisel özellikleri, dili kullanma becerisi, eğitimcilerin tutumu, fiziksel unsurlar, kullanılan eğitim teknikleri ve sınıf ortamı (Horwitz vd., 1986; Young, 1990) gibi birçok faktörün konuşma kaygısı üzerinde de etkili olabileceği düşünülmektedir. Buradan hareketle gerçekleştirilen çalışmanın temel amacı, lisans eğitimi alan turizm öğrencilerinin konuşma kaygısını etkileyen faktörlerin araştırılmasıdır. Ayrıca konuşma kaygısını en çok etkileyen faktörlerin belirlenmesi ve bu faktörlerin demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi çalışmanın diğer amaçlarını oluşturmaktadır. Yapılan yazın taramasında, turizm öğrencilerinin yabancı dil konuşma kaygısı üzerine yapılan sınırlı sayıda (Duman vd., 2017; Davras ve Bulgan, 2012) çalışmaya rastlanmıştır. Bu açıdan çalışmadan elde edilen bulguların, turizm eğitiminde konuşma kaygısının önlenmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

YÖNTEM

Betimsel nitelikte olan çalışmada, nicel araştırma modellerinden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modeli, çalışmanın gerçekleştirileceği bir evrende, genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin

**Yabancı Dil
Konuşma Kaygısını
Etkileyen Faktörler:
Turizm Lisans
Öğrencileri
Üzerinde Bir
Araştırma**

tümü ya da ondan alınacak bir örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2009).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, bir turizm fakültesinde lisans eğitimi almakta olan 1383 öğrenci oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmanın zaman ve maliyet açısından güç olması nedeniyle, örneklem alınmasına karar verilmiş ve basit tesadüfi örnekleme kullanılmıştır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 48). Hedef kitledeki birey sayısı bilindiği için örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında $(n = N \cdot t^2 p q / d^2 (N-1) + t^2 p q)$ formülü kullanılmıştır. Formülde;

N: Hedef kitledeki birey sayısı

n: Örneklem alınacak birey sayısı

p: Olayın gerçekleşme olasılığı

q: Olayın gerçekleşmeme olasılığı

t: Belirli bir anlamlılık düzeyinde t tablosuna göre bulunan teorik değer

d: Olayın oluş sıklığına göre kabul edilen \pm örnekleme hatasını göstermektedir.

Formüle göre $(1383 \times (1,96)^2 \times (0,50 \times 0,50) / (0,05)^2 \times (1383-1) + (1,96)^2 \times (0,50 \times 0,50 = 300,8)$ yapılan hesaplamada örneklem sayısının en az 301 kişi olması gerektiği belirlenmiştir. Bu değerden hareketle, zaman ve parasal kısıtlılıkları da dikkate alınarak 500 örneklem hacminin ulaşılabilir olduğu öngörülmüştür. Kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen ve gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere, toplamda 500 anket dağıtılmış ve 412 geri dönüş sağlanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin doğru cevap verebilmeleri için anketin kurum içinde yapılmamasına özen gösterilmiştir. Araştırma verileri 10 Nisan- 13 Mayıs 2018 tarihleri arasında toplanmıştır.

Öğrenciler tarafından kendi kendine cevaplama yöntemiyle doldurulan 412 anket formundan, araştırma sonucunu etkileyecek kadar kayıp değer içeren ve kendi içinde çelişen cevaplar nedeniyle okunmadan doldurulduğu izlemi veren 36 anket formu değerlendirmeye alınmamış, 376 anket analize dâhil edilmiştir. Araştırmada, geri dönüş oranının %91 olması ve 301 örneklem sayısının üzerinde katılımcıya ulaşılmış olması nedeniyle, örneklem yeterliliğinin sağlandığı söylenebilir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, öğrencilerin demografik özelliklerini

belirlemeye yönelik dört madde yer almaktadır. İkinci bölümde, öğrencilerin yabancı dil konuşma kaygısını etkileyen faktörlere ait tutum ölçekleri bulunmaktadır. Ölçek maddeleri oluşturulmadan önce, konuyla ilgili yapılmış çalışmalar (Acat ve Demiral, 2002; Ergüder, 2005; Turanlı, 2007; Akalın ve Zengin, 2007; Anbarlı-Kırkız, 2010; Akgöz ve Gürsoy, 2014) gözden geçirilmiştir. Söz konusu araştırmalarda kullanılan ölçekler içeriklerine göre sınıflandırılmış ve bir madde havuzunda toplanmıştır.

Tüm maddelerle ilgili olarak yabancı dil eğitimi veren iki eğitimciden uzman görüşü alınmıştır. Daha sonra öneriler doğrultusunda amaca uygun olan maddeler içeriklerine göre bir araya getirilerek, dersin işleniş (10 Madde), motivasyon (8 Madde), yabancı dil algısı (8 Madde), eğitimcilerin yaklaşımı (3 Madde) ve materyal kullanımı (3 Madde) olmak üzere beş faktör olarak yapılandırılmıştır. Araştırmada kullanılan dersin işleniş, eğitimcilerin yaklaşımı ve materyal kullanımı ölçekleri olumsuz ifadelerden, motivasyon ve yabancı dil algısı ise olumlu ifadelerden oluşmaktadır.

Üçüncü ve son bölümde yer alan, yabancı dil konuşma kaygısı ölçeğinin asıl ölçme aracı, Horwitz vd. (1986) tarafından geliştirilen yabancı dil öğreniminde sınıf içi kaygı ölçeğidir. Kullanılan yabancı dil konuşma kaygısı ölçeği, ölçeğin 33 maddesinden 18 madde seçilerek oluşturulmuştur. Daha önce yapılan araştırmalarda (Saltan, 2003; Öztürk ve Gürbüz, 2014) ve araştırmacılar tarafından 38 kişi üzerinde yapılan ön uygulamada, 18 maddenin yabancı dil konuşma kaygısını anlamlı düzeyde ölçtüğü belirlendiği için, ölçeğin bu haliyle kullanılmasında bir sakınca görülmemiştir. Ölçekten alınan puanın artması, konuşma kaygısının yüksek olmasını ifade etmektedir.

Her iki ölçek için de 5'li Likert tipi ölçek maddelerine verilecek cevaplar 1=Hiç katılmıyorum, 2=Biraz katılıyorum, 3=Orta düzeyde katılıyorum, 4=Çok katılıyorum ve 5=Tamamen katılıyorum arasında derecelendirilmiştir. Ölçeklerde yer alan olumsuz ifadeler ters kodlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde betimleyici istatistiklerin (frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma) yanı sıra, değişkenler arasındaki ilişkilerin analizi için Pearson korelasyonu ve çok değişkenli regresyon analizleri kullanılmıştır. Yabancı dil konuşma kaygısının demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için, öncelikle verilere normallik sınaması yapılmıştır. Yapılan Kolmogorov Smirnov testinin sonucunda, verilerin normal dağılım göstermediği belirlendiği için, değişkenler arasında farklılık olup olmadığını belirlemek için, nonparametrik testlerden Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis

testleri kullanılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Ölçeklerin Geçerlilik ve Güvenilirliği

Araştırmada kullanılan ölçeklerin yapı geçerliliği ve maddelerin yük değerlerinin tespit edilmesi için faktör analizinden yararlanılmıştır. Faktör analizine geçmeden önce, verilerin faktör analizine uygunluğunun değerlendirilmesi için, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett Sphericity testi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar Tablo 1’de verilmektedir.

Yapılan hesaplamalar sonucunda, dersin işlenişi (KMO=0,86; $\chi^2= 1043,99$), motivasyon (KMO=0,75; $\chi^2= 613,06$), yabancı dil algısı (KMO=0,77; $\chi^2= 700,78$), eğitimcilerin yaklaşımı (KMO=0,75; $\chi^2= 363,85$) ve materyal kullanımı (KMO=0,73; $\chi^2= 282,18$) ölçeklerinin ki-kare değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0,01$) olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde konuşma kaygısı ölçeğine (KMO=0,90; $\chi^2= 3961,89$) ait ki-kare değeri de istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0,01$). Ölçeklere ait KMO değerlerinin 0,70 ve üzerinde olması, verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiğini, değişkenler arasında faktör analizi yapmaya yeterli bir ilişkinin olduğunu ortaya koymaktadır (Büyüköztürk, 2012).

Tablo 1. Değişkenlere Ait Ortalama, Standart Sapma ve Faktör Analizi Sonuçları

	\bar{x}	S. S.	KMO	χ^2	C. Alfa
Dersin İşlenişi	2,48	,68680	0,86	1043,98	0,83
Motivasyon	3,40	,48178	0,78	613,06	0,79
Yabancı Dil Algısı	3,65	,53141	0,77	700,78	0,78
Eğitimcilerin Yaklaşımı	2,83	,59728	0,75	363,85	0,76
Materyal Kullanımı	3,17	,56201	0,73	282,18	0,72
Konuşma Kaygısı	3,21	,72623	0,90	3961,89	0,92

Ölçeklerin güvenilirliğini test etmek amacıyla, Chronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Tablo 1’de görüldüğü gibi, araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlik katsayıları, madde sayılarına paralel olarak $\alpha=0,72$ ile $\alpha=0,83$ arasında değişmektedir. Yabancı dil konuşma kaygısı ölçeğine ait iç

tutarlılık katsayısı ise $\alpha=0,92$ olarak hesaplanmıştır. Buna göre test ölçümlerinin güvenilirliğinin iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

“Kalıplaşmış sözcükler ve gramer dışında bir şey öğretilmiyor”, “Derslerde yöntem hatası olduğunu düşünüyorum”, “Derslerde öğrencinin katılımına fırsat verilmiyor, ders sürekli olarak eğitimci merkezli işleniyor” gibi olumsuz ifadelerden oluşan 10 maddelik dersin işleniş faktörünün ortalaması ($\bar{x}=2,48$) biraz katılıyorum düzeyine daha yakındır. Dolayısıyla öğrencilerin dersin işlenişine yönelik olumlu tutumunun daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Yabancı dili kesinlikle öğreneceğim”, “Her fırsatta yabancı dil ile ilgili bir şeylerle ilgilenirim” ve “Yabancı dil öğrenmek beni mutlu ediyor” gibi ifadeleri içeren motivasyon faktörü ortalamasının üzerindedir ($\bar{x}=3,40$). Bu durum öğrencilerin yabancı dil öğrenme ve konuşma konusunda istekli ve kararlı olduğunu göstermektedir.

“Yabancı dil öğrenmenin ilk koşulu ilgidir”, “Yabancı dil öğrenmenin bana katkı sağlayacağını düşünüyorum”, “Yabancı dili öğrenmedeki temel amaç, yabancılarla iletişim kurmaktır” gibi ifadeler içeren yabancı dil algısı ortalaması ($\bar{x}=3,65$), yabancı dil algısının iyi düzeye daha yakın olduğunu ortaya koymaktadır. Buna göre öğrencilerin yabancı dil öğrenme konusundaki farkındalığının yüksek olduğu söylenebilir.

“Eğitmciler daima yardımcı olurlar” ve “Derse dair düşüncelerimi, eğitimcilere rahatlıkla söyleyebiliyorum” gibi maddelerden oluşan, eğitimcilerin yaklaşımına yönelik tutum ortalamaya yakındır ($\bar{x}=2,83$). Elde edilen sonuç, öğrencilerin eğitimcilerin yaklaşımı konusunda olumsuz düşüncelere sahip olmamalarına rağmen, bazen de eğitimcilerin yaklaşımı konusunda memnuniyetsizlik yaşadıklarını göstermektedir.

“Derslerde yeterince görsel-ışitsel materyal kullanılmadığını düşünüyorum”, “Yabancı dil eğitimi için uygun ortam ve sınıf şartları sağlanmamaktadır” ve “Kullanılan ders kitabı vb. diğer kaynakların içerikleri amaca uygun değildir” maddelerinden oluşan, materyal kullanımına yönelik tutum ($\bar{x}=3,17$) ortalamasının biraz üzerindedir. Buna göre yabancı dil eğitimine uygun sınıf ortamı ve görsel işitsel materyal sağlandığı, ancak öğrencileri tatmin edici düzeyde olmadığı söylenebilir.

Yabancı dil konuşma kaygısı ortalaması ($\bar{x}=3,21$) ise öğrencilerin ortalamasının biraz üzerinde konuşma kaygısına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Bu noktada öğrencilerin yabancı dil eğitimine yönelik bazı sorunlarının olduğu ve bunların az da olsa yabancı dil konuşma kaygısı yarattığını söylemek yanlış olmayacaktır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular, araştırmanın amacı doğrultusunda analiz edilerek tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Demografik Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilere ait demografik özellikler, Tablo 2’de verilmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	167	44,4
	Erkek	209	55,6
Yaş	18-19 Yaş	100	26,6
	20-21 Yaş	166	44,1
	22-23 Yaş	97	25,8
	24 Yaş ve Üzeri	13	3,5
	Temel Düzeyde	72	19,2
Yabancı Dil Düzeyi	Orta Düzeyde	243	64,6
	İyi düzeyde	61	16,2
Ağırlıklı Not Ortalaması	00-1,0	122	32,4
	1,1-2,0	109	29,0
	2,1-3,0	93	24,7
	3,1-4,0	52	13,9

Nuran AKŞİT AŞIK ve
Faruk GÖKÇE,
3 (2) 2019

• 210

Tablo 2’ye göre öğrencilerin %55,6’sı kadın, %44,4’ü erkek olup, %44,1’i 20-21 yaş grubunda yer almaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %64,6’sı yabancı dil bilgilerinin orta düzeyde olduğunu düşünmektedir. Ayrıca %32,4’ü not ortalamasının 00-1,0 arasında olduğunu belirtmişlerdir.

Korelasyon ve Regresyon Analizi Bulguları

Tablo 3’te bağımlı değişkenler ile yabancı dil konuşma kaygısı arasındaki ilişkileri ortaya koyan korelasyon analizi bulguları yer almaktadır. Buna göre, materyal kullanımı ($r=-0,042$ $p<0,01$) ve yabancı dil algısı ($r=-0,442$; $p<0,01$) ile yabancı dil konuşma kaygısı arasında zıt yönlü ve zayıf bir ilişki olduğu görülmektedir. Ancak dersin işlenişini ($r=0,601$ $p<0,01$), eğitimcilerin yaklaşımı ($r=-0,570$ $p<0,01$) ve motivasyon ($r=-0,536$ $p<0,01$) ile yabancı dil konuşma kaygısı arasında zıt yönlü ve orta düzeyde bir ilişki göze çarpmaktadır. Tüm tutum ortalamaları değerlendirildiğinde yabancı dil konuşma kaygısı ile dersin işlenişini arasındaki ilişkinin en yüksek değere sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Değişkenler Arasındaki İlişkileri Belirlemeye Yönelik Korelasyon Analizi Bulguları

	Dersin İşlenişi	Motivasyon	Yabancı Dil Algısı	Eğitimcilerin Yaklaşımı	Materyal Kullanımı
Dersin İşlenişi	1				
Motivasyon	0,508**	1			
Yabancı Dil Algısı	0,420**	0,405**	1		
Eğitimcilerin Yaklaşımı	0,549**	0,500**	0,298**	1	
Materyal Kullanımı	0,072	0,097	0,093	0,016	1
Konuşma Kaygısı	-0,601**	-0,536**	-0,442**	-0,570**	-0,042

Yabancı Dil Konuşma Kaygısını Etkileyen Faktörler: Turizm Lisans Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma

Yabancı dil konuşma kaygısını en çok açıklayan değişkeni belirlemek amacıyla yapılan, çok değişkenli regresyon analizi sonuçları Tablo 4'te görülmektedir. Elde edilen sonuçlar, modelin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu (D. R²= 0,502; p<0,05) ortaya koymaktadır. Modelden, bağımsız değişkenlerin, yabancı dil konuşma kaygısı varyansının %50,2'sini açıkladığı anlaşılmaktadır. Bağımsız değişkenlerden dersin işlenişi ($\beta=-0,321$; p<0,05) eğitimcilerin yaklaşımı ($\beta=-0,310$; p<0,05) ve motivasyonun ($\beta=-0,247$; p<0,05) yabancı dil konuşma kaygısını anlamlı düzeyde ve olumsuz yönde etkilediği görülmektedir.

Tablo 4. Bağımsız Değişkenlerin Yabancı Dil Konuşma Kaygısını Açıklama Düzeyini Belirlemeye Yönelik Çok Değişkenli Regresyon Analizi Bulguları

Değişkenler	B	S. S.	Beta	t	p
Dersin İşlenişi	-0,321	0,057	-0,304	-5,656	0,00*
Motivasyon	-0,247	0,063	-0,167	-3,925	0,00*
Yabancı Dil Algısı	-0,092	0,048	-0,105	-1,897	0,07
Eğitimcilerin Yaklaşımı	-0,310	0,038	-0,340	-8,202	0,00*
Materyal Kullanımı	-0,103	0,060	-0,063	-1,710	0,08

R= ,713 D. R²= ,502 F= 76,632 *p<,05

Buna göre, dersin işlenişindeki bir birimlik iyileşme %32,1, eğitimcilerin yaklaşımındaki bir birimlik olumlu artış %31 ve motivasyondaki bir birimlik artış, yabancı dil konuşma kaygısını %24,7 oranında azaltmaktadır. Bununla birlikte, yabancı dil algısı ($\beta=-0,092$; $p>0,05$) ve materyal kullanımının ($\beta=0,103$; $p>0,05$) yabancı dil konuşma kaygısı üzerindeki etkisi istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Yabancı dil konuşma kaygısının öğrencilerin yaş ve yabancı dil düzeyi ve akademik not ortalamalarına göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Kruskal-Wallis testi sonucunda, söz konusu değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Ancak cinsiyet değişkeni bakımından gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 5'te verilmektedir.

Tablo 5. Konuşma Kaygısının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemeye Yönelik Mann-Whitney U Testi Bulguları

Değişkenler	Gruplar	n	S. O.	S. T.	U	Z	p
Cinsiyet	Kadın	167	221,10	36924,5	12006,5	-5,202	0,00*
	Erkek	209	162,45	33951,5			

* $p<0,05$

Tablo 5'te görüldüğü gibi, yabancı dil konuşma kaygısı, kadın ve erkek öğrenciler açısından, anlamlı bir farklılık göstermektedir. Elde edilen bulgular, kadın öğrencilerin yabancı dil konuşma kaygısı sıra ortalamalarının, erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Turizm lisans öğrencilerinin yabancı dil konuşma kaygılarını etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılan araştırma 376 kişi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Turizm lisans öğrencilerinin yabancı dil konuşma kaygısını etkileyen faktörler değerlendirildiğinde, öğrencilerin yabancı dil algısı ve motivasyon düzeylerinin ortalamanın üzerinde olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan, öğrencilerin dersin işlenişine ve eğitimcilerin yaklaşımına yönelik olumsuz düşünceleri ortalamanın altında, materyal kullanımına ait olumsuz değerlendirmeleri ise ortalamanın üzerindedir. Başka bir ifade ile araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu dersin işleniş ve eğitimcilerin yaklaşımını olumlu olarak değerlendirirken, derslerde materyal kullanımının tatmin edici düzeyde olmadığını düşünmektedirler.

Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin yabancı dil konuşma kaygısı, ortalamasının biraz üzerindedir. Yabancı dil konuşma kaygısının düşük düzeyde olması, öğrencilerin bu yönde çaba göstermesini engelleyen bir unsur olarak değerlendirilirken, yüksek düzeyde olmasının ise kaygının yarattığı fizyolojik ve psikolojik sorunlardan dolayı öğrencilerin konuşmaktan kaçınmasına yol açtığı düşünülmektedir (Koch ve Terrell, 1991; Phillips, 1992; Gregersen, 2003). Araştırmaya katılan öğrencilerin konuşma kaygısının orta düzeye daha yakın olması, öğrencilerin konuşma isteğini arttırması bakımından olumlu olarak değerlendirilebilir. Bu durum öğrenciler ve eğitimciler açısından bir fırsat olarak değerlendirilmeli ve sınıf ortamında öğrencilerin motivasyonunu artıracak uygulamalarla desteklenmelidir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar, materyal kullanımı ve yabancı dil algısı ile yabancı dil konuşma kaygısı arasında zıt yönlü ve zayıf bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ayrıca, motivasyon, eğitimcilerin yaklaşımı ve dersin işlenişi ile yabancı dil konuşma kaygısı arasında zıt yönlü ve orta düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Yabancı dil konuşma kaygısı üzerinde en etkili olan faktörler, dersin işlenişi ve eğitimcilerin yaklaşımıdır. Elde edilen bulgular, bu faktörlerin yabancı dil konuşma kaygısını anlamlı düzeyde ve olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir. Daha önce yabancı dil öğrenme kaygısı üzerinde yapılan çalışmalarda eğitimcilerin (Aydın ve Zengin, 2008: 85) ve ders içi uygulamaların (Young, 1990: 541) etkili olduğu vurgulanmaktadır. Dolayısıyla yabancı dil öğrenme kaygısına neden olan bu faktörlerin, konuşma kaygısı üzerinde de etkili olduğu ve bu araştırmadan elde edilen bulgularla örtüştüğü söylenebilir. Dolayısıyla dersin işlenişinde tek düze öğretim yöntemlerinden uzaklaşarak çeşitlendirmeye gidilmesi, öğrencilerin motivasyonunu arttıracak farklı öğretim metotlarının kullanılması yararlı olacaktır. Ayrıca öğrencileri bilişsel, duygusal, davranışsal ve sosyal açıdan geliştirecek uygulamalar dil eğitiminin kalıcılık ve etkinliğini artıracığı için, konuşma kaygısını azaltacaktır.

Araştırma bulguları, yabancı dil konuşma kaygısının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiğini ve kadın öğrencilerin konuşma kaygısının, erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Elde edilen bu sonuç bazı araştırmalarla (Gaibani ve Elmenfi, 2014; Özkan ve Kınay, 2015) uyuşmamakla birlikte, bazı araştırmalarla da (Çakmak ve Hevedanlı, 2005; Aydın, Yavuz ve Yeşilyurt, 2006; Demirdaş ve Bozdoğan, 2013) benzerlik göstermektedir. Kadın öğrencilerin yabancı dil konuşma kaygısının yüksek olması, toplumsal cinsiyet ile açıklanabileceği gibi, sosyo-kültürel unsurların olumsuz etkisinden de kaynaklanabilir. Bu nedenle eğitimcilerin tarafsız, hoşgörülü davranması ve hatta kadın öğrencilere pozitif ayrımcılık yaparak güven aşılması yabancı dil konuşma kaygısının azalmasına yardımcı

**Yabancı Dil
Konuşma Kaygısını
Etkileyen Faktörler:
Turizm Lisans
Öğrencileri
Üzerinde Bir
Araştırma**

olacaktır.

Araştırma sonuçları, yabancı dil konuşma kaygısının, kaçınılmaz bir gerçek olduğunu ve öğrencilerin mesleki yaşamlarını olumsuz etkileyecek önemli sorunlara yol açabileceğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla konuşma kaygısının öğrencilerin, tembel, motivasyondan yoksun ya da olumsuz tutuma sahip olmasından kaynaklandığını düşünmek yerine, bunun bir psikolojik sorun olduğunu kabul etmek ve anlamak gerekmektedir. Konuşma kaygısı olan öğrencilerin derse katılımlarının sağlanması, en küçük bir katılımın dahi takdir edilmesi, derslerin daha küçük gruplar halinde yapılması, samimi bir sınıf atmosferinin yaratılması, aşırı düzeltme yerine destekleyici bir tutum sergilenmesi ve öğrencilerin öz güvenlerini arttırmaya yönelik görev ve sorumlulukların verilmesinin konuşma kaygısını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Yabancı dil konuşma kaygısının azaltılması konusunda en önemli görev eğitimcilerdir. Bu nedenle eğitimcilerin iyi bir gözlemci olması, konuşma kaygısının altında yatan nedenleri anlama ve çözümlenebilirliğine sahip olmaları gerekmektedir. Ayrıca derslerin işlenişinde kullanılan yöntem ve tekniklerin seçiminde, mümkün olduğunca öğrenci merkezli yaklaşımın tercih edilerek, derse aktif katılım sağlanabilir. Yabancı dil eğitiminde, farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması, drama, oyun, yarışma, grup çalışmaları, ikili konuşmalar gibi uygulamalara yer verilmesi, sadece konuşmaya yönelik ders planlamalarının yapılması ve yabancı dil partnerliğinin teşvik edilmesi konuşma kaygısının azaltılmasında etkili olacaktır.

Son olarak araştırmanın bazı kısıtlarına değinmek gerekmektedir. Araştırmanın en önemli kısıtları örneklem olarak tek bir kurumun alınması ve yalnız sınıf ortamında konuşma kaygısının incelenmiş olmasıdır. Oysa konuşma kaygısı bireysel, kültürel ve çevresel koşullardan da etkilenmektedir. Bu durum araştırma sonuçlarının genellenmesine engel teşkil etmekle birlikte, farklı bir bakış açısı sunması açısından önemlidir. Daha sonra yapılacak çalışmaların nicel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanılarak tekrarlanması, sınıf ortamı ve mesleki yaşamda ortaya çıkan konuşma kaygısının nedenleri konusunda daha net sonuçlara ulaşılmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Acat, B. M. ve Demiral, S. (2002). Türkiye’de yabancı dil öğreniminde motivasyon kaynakları ve sorunları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 8(3), 312-329.

- Akalın, S. ve Zengin, B. (2007). Türkiye’de halkın yabancı dil ile ilgili algıları. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 3(1), 181-200.
- Akgöz, E. ve Gürsoy, Y. (2014). Turizm eğitiminde yabancı dil öğrenme, istek ve kararlılıkları: Selçuk Üniversitesi: Beyşehir örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 2(1), 21-29.
- Anbarlı-Kırkız, Y. (2010). Öğrencilerin İngilizce Dersine Ait Tutumları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Edirne.
- Aydın, S., Yavuz, F. ve Yeşilyurt, S. (2006). Test anxiety in foreign language learning. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9, 145-160.
- Aydın, S. ve Zengin, B. (2008). Yabancı dil öğreniminde kaygı: Bir literatür özeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4(1), 81-94.
- Balcı, U. (2016). Turizm lisans öğrencilerinin dil eğitimi ile ilgili sorunları ve çözüm önerileri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 50, 93-100.
- Balemir, S. H. (2009). The Sources of Foreign Language Speaking Anxiety and The Relationship Between Proficiency Level and the Degree of Foreign Language Speaking Anxiety (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bilkent Üniversitesi, Ankara.
- Batumlu, D. Z. ve Erden, M. (2007). Yıldız Teknik Üniversitesi yabancı diller yüksekokulu hazırlık öğrencilerinin yabancı dil kaygıları ile İngilizce başarıları arasındaki ilişki. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*. 3(1), 24-38.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Veri Analizi El Kitabı: İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çakmak, Ö. ve Hevedanlı, M. (2005). Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakülteleri biyoloji bölümü öğrencilerinin kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(14), 115-127.
- Davras, G. M. ve Bulgan G. (2012) Meslek yüksekokulu (MYO) öğrencilerinin İngilizce hazırlık eğitimine yönelik tutumları: Isparta MYO turizm ve otel işletmeciliği örneği. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 13 (2), 227-238.
- Demirdaş, Ö. ve Bozdoğan, D. (2013). Foreign language anxiety and performance of language learners in preparatory classes. *Turkish Journal of Education*, 2(3), 4-13.
- Duman, B., Göral, G. N. ve Bilgin, H. (2017). Üniversite öğrencilerinin sınıf

ortamında yabancı dil konuşma kaygısı üzerine nitel bir çalışma. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 8(2), 13-27.

Ergüder, I. (2005). Anadolu Lisesi ve Süper Lise Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin İngilizce Öğreniminde Karşılaştıkları Sorunlar, (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir.

Gaibani, A. and Elmenfi, F. (2014). The role of gender in influencing public speaking anxiety. British Journal of English Linguistics, 2(3), 7-13.

Gardner, R. C. and MacIntyre, P. D. (1993). On the measurement of affective variables in second language learning. Language Learning, 43(2), 157-194.

Gökçe, A. ve Batman, O. (2015). Turizm ön lisans programlarında meslek amaçlı İngilizce (EOP) öğretiminin öğrenci görüşlerine dayalı ihtiyaç değerlendirmesi. İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, 17(2), 174-209.

Gregersen, T. S. (2003). To err is human: A reminder to teachers of language- anxious students. Foreign Language Annals, 36 (1), 25-32.

Hanbay, O. (2014). Motive der tourismus-studierenden für die wahl des deutschen als zweite fremdsprache. Route Educational and Social Science Journal, 1(3), 421-427.

Heng, C. S., Abdullah, A. N. and Yosaf, N. B.(2012). Investigating the construct of anxiety in relation to speaking skills among ESL tertiary learners. The Southeast Asian Journal of English Language Studies, 18(3), 155-166.

Horwitz, E. K., Horwitz, M. B. and Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. The Modern Language Journal, 70(2), 125-132.

Humphries, R. (2011). Language anxiety in international students. Griffith Working Papers in Pragmatics and Intercultural Communication 4,1(2), 65-77.

İşigüzel, B. (2013). Turizm işletmeciliği ve otelcilik programlarındaki mesleki Almanca dersleri üzerine bir araştırma. Humanities Sciences, 8(4), 363-371.

Karasar, N. (2009). Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar-ilkeler-teknikler. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kaya, M. ve Varol, K. (2004). İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin durumluk-sürekli kaygı düzeyleri ve kaygı nedenleri (Samsun örneği). Ondokuz

Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. 17(12), 31-63.

Keşaplı, G. ve Çiftçi, M. (2017). Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygıları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 54(1), 463-484.

Koch, A. S. ve Terrell, T. D. (1991). Affective reaction of foreign language students to Natural Approach activities and teaching techniques. In E. K. Horwitz and D. J. Young (Eds.), *Language Anxiety: From Theory and Research to Classroom Implications*. (109-126). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Luo, H. (2014). Foreign language speaking anxiety: A study of Chinese language learners. *Journal of the National Council of Less Commonly Taught Languages*, 15, 99-117.

Mahmoodzadeh, M. (2012). Investigating foreign language speaking anxiety within the EFL learner's interlanguage system: The case of Iranian learners. *Journal of Language Teaching and Research*, 3(3), 466-476.

Melanlıoğlu, D. ve Demir, T. (2013). Türkçe öğrenen yabancılar için konuşma kaygısı ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(3), 389-404.

Melouah, A. (2013). Foreign language anxiety in EFL speaking classrooms: a case study of first-year LMD students of English at Saad Dahlab University of Blida, Algeria. *Arab World English Journal*, 4(1), 64-76.

Öner, G. ve Gedikoğlu, T. (2007). Ortaöğretim öğrencilerinin İngilizce öğrenimlerini etkileyen yabancı dil kaygısı. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 6(2), 67-78.

Özkan, E. ve Kınay, İ. (2015). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi (Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi örneği). *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (Teke) Dergisi*, 4(3), 1290-1301.

Öztürk, G. ve Gürbüz, N. (2014). Speaking anxiety among Turkish EFL learners: The case at a state university. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 10(1), 1-17.

Phillips, E. M. (1992). The effects of language anxiety on students' oral test performance and attitudes. *Modern Language Journal*, 76, 14-26.

Saltan, F. (2003). EFL Speaking Anxiety: How Do Students and Teachers Perceive It. (Unpublished master's thesis). Middle East Technical University, Ankara

**Yabancı Dil
Konuşma Kaygısını
Etkileyen Faktörler:
Turizm Lisans
Öğrencileri
Üzerinde Bir
Araştırma**

• 217

- Schmid, K. L., Phelps, E., L. and Richard M. (2011). Constructing positive futures: modeling the relationship between adolescents' hopeful future expectations and intentional self regulation in predicting positive youth development. *Journal of Adolescence*, 34(6), 1127-1135.
- Sevim, O. ve Gedik, M. (2014). Ortaöğretim öğrencilerinin konuşma kaygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 52, 379-393.
- Suleimenova, Z. (2012). Speaking anxiety in a Kazakhstani foreign language classroom. IX KIMEP International Research Conference (KIRC2012) "Central Asia: Regionalization vs. Globalization" April 19-21, p. 65.
- Tsiplakides, I. and Keramida, A. (2009). Helping students overcome foreign language speaking anxiety in the English classroom: Theoretical issues and practical recommendations. *International Education Studies*, 2(4), 39-44.
- Tunçel, H. (2014). Yabancı dil öğretimine yönelik kaygı çalışmalarına genel bir bakış. *Route Educational and Social Science Journal*, 1(2), 126-151.
- Turanlı, A. (2010). Yabancı dil öğrencilerinin sözel katılımını etkileyen etmenler ve algılanan etki düzeyleri (öğrenci ve öğretmen algıları). *Eğitim ve Bilim*, 32(146), 39-53.
- Tüm, D. Ö. ve Kunt, N. (2013). Speaking anxiety among EFL student teachers. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 385-399.
- Türkeri, İ. (2014). Yükseköğretim düzeyinde turizm eğitiminin özel nitelikli sorunları ve çözüm önerileri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 1-14.
- Wang, L. J. ve Chang, H. F. (2010). Applying innovation method to assess English speaking performance on communication apprehension. *Belt Journal*, 1(2), 147-158.
- Williams, K. E. and Andrade, M. R. (2008). Foreign language learning anxiety in Japanese EFL university classes: Causes, coping, and locus of control. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 5(2), 181-191.
- Wu, C. P. and Lin, H. J. (2014). Anxiety about speaking a foreign language as a mediator of the relation between motivation and willingness to communicate. *Perceptual and Motor Skills*, 119(3), 785-798.

- Yalçın, Ö. ve İnceçay, V. (2014). Foreign language speaking anxiety: The case of spontaneous speaking activities. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 116, 2620-2624.
- Yaman, H. ve Sofu, M. S. (2013). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma kaygısı ölçeğinin geliştirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173(173), 41-50.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Young, D. J. (1990). An investigation of students perspectives on anxiety and speaking. *Foreign Language Annals*, 23, 539-553.

**Yabancı Dil
Konuşma Kaygısını
Etkileyen Faktörler:
Turizm Lisans
Öğrencileri
Üzerinde Bir
Araştırma**